

Realismus a naturalismus ve světové literatuře

Jakub Rádl

5. dubna 2019

Obsah

1	Úvod	2
2	Francie	2
2.1	Honoré de Balzac (1799–1850)	2
2.2	Gustave Flaubert (1821–1880)	3
2.3	Emile Zola (1840–1902)	3

1 Úvod

- druhá polovina 19. století

Prostředí a postavy

- snaha zachytit **reálný a komplexní** obraz světa, takového jaký je
- autoři se seznamují s prostředím o kterém píší a s postavami o kterých píší
 - vznik **typizovaných** postav daného prostředí, společenské vrstvy
 - postavy mají typické i individuální rysy
 - snaha vytvořit obecný charakterový typ

Jazyk

- vypravěč hovoří spisovně
- postavy hovoří jazykem své společenské vrstvy (spisovné, uhlazené × nespisovné, vulgarismy, ...)

Kritický realismus

- snaha hledat taková témata, která ukážou na nějaké **společenské problémy**
- kritika společnosti, státu

Naturalismus

- vyhrocená forma realismu
- může docházet ke zkreslení
- vychází ze dvou předpokladů podstaty člověka (dědičnost, výchova) – naturalismus tvrdí, že není možné se z těchto vymanit
- opomíjí volní složku osobnost → postavy nemají šanci se napravit
- detailní popisy i nepříjemných až nechutných skutečností a objektů

2 Francie

2.1 Honoré de Balzac (1799–1850)

- pokus o zachycení všech vrstev francouzské společnosti (aristokracie, měšťanstvo, spodina)
- hlavními postavami jsou muži i ženy
- zobrazuje první polovinu devatenáctého století
- přes 100 románů – souhrnně nazváno **Lidská komedie**
 - **Otec Goriot**
 - **Lesk a bída kurtizán** – („kurtizána“ = prostitutka)
 - **Ztracené iluze**
 - komedie **Evženie Grandeová**
- postavy se prolínají mezi romány, mohou se vyskytovat v různých etapách svých životů

2.2 Gustave Flaubert (1821–1880)

- venkovská, bohatá rodina, studoval medicínu
- cílem zachytit lidské vášně
- historická tematika
- román **Salambo** – historické prostředí Kartága
- román **Citová výchova**
- román **Paní Bovaryová (Mravy francouzského venkova)**
 - hlavní postava **Ema** – romanticky zaměřená
 - provdá se za venkovského lékaře, život na venkově ji neuspokojuje → najde si milence **Rudolfa**
 - Rudolf nechce rozbít manželství a starat se o ni → rozejde se → přestěhování → opakování
 - nový vztah s milencem sama financuje → zrujuje domácnost
 - veden soudní proces kvůli podtitulu → reklama
 - z úryvku na str 171 charakterizuj paní Bovaryovou: idealizuje si Paříž, neváží si Charlese, který pro ni chce udělat co může, povrchní, naivní, láska = přepych

2.3 Emile Zola (1840–1902)

- zakladatel naturalismu
- literárně teoretické dílo **Experimentální román**
 - román by měl být postaven na vědeckých základech
 - hovoří o stěžejním vlivu dědičnosti a prostředí na člověka
 - spisovatel má být nestranný zprostředkovatel toho, co se děje
- cyklus románů **Rougon-Macquartové (přírodopisná a sociální studie jedné rodiny za druhého císařství)**
 - postavy se také vyskytují napříč romány
 - **Zabiják**
 - najdi naturalistické prvky v úryvku na str. 174, 177: mnoho detailního popisu, poslední věta Zabijáka
 - proč se román jmenuje Zabiják?: personifikace alkoholu
 - **Šťestí Rougonů, Nana**

2.4 Guy de Maupassant (1850–1893)

- uč. 54.
- zemřel na syfilis
- román **Miláček**
 - hlavním hrdinou je muž, který přes ženy pronikne do vyšší společnosti (pod. Stendhal)
- povídka **Kulička**
 - *dostavník s prostitutkou je zastaven, důstojník chce za puštění dál, aby se mu podvolila, ostatní ji nakonec přesvědčí, ale následní ji ještě více opovrhují*
- povídka **Muška**